

Advies Codarts Rotterdam

De Reviewcommissie (hierna commissie) heeft kennisgenomen van het voorstel van de hogeschool Codarts Rotterdam (hierna Codarts), dat het College van Bestuur met zijn brieven van 3 mei 2012 (kenmerk U12.0503/CvB's) en 22 juni 2012 (kenmerk U12.0622/CvB's) aan de staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap heeft gezonden.

De commissie heeft het voorstel van Codarts beoordeeld aan de hand van het beoordelingskader dat de staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap heeft vastgesteld (brief aan de Tweede Kamer van 7 maart 2012) en bij brief van 5 maart 2012 bekend heeft gemaakt aan de universiteiten en hogescholen die betrokken zijn bij de hoofdlijnenakkoorden. De commissie is zich ervan bewust dat Codarts het voornemen heeft een fusie aan te gaan met de Hogeschool der Kunsten Den Haag (hierna HdK). Voor zover van belang voor de beoordeling op grond van het beoordelingskader heeft de commissie rekening gehouden met de gezamenlijke voornemens van de twee hogescholen. De beoordeling en het advies van de commissie betreffen het voorstel van Codarts.

De fusiepartners hebben op 3 mei 2012 een gezamenlijk voorstel voor de prestatieafspraken ingediend, "Een klasse apart", met daarin, en meer nog in de aanvullende informatie van 22 juni 2012, ook informatie over de indicatoren met betrekking tot de afzonderlijke instellingen.

De commissie heeft op 8 juni 2012 een gesprek gevoerd met een vertegenwoordiging van Codarts en HdK. Naar aanleiding van vragen van de commissie hebben de beide hogescholen hun voorstellen toegelicht.

Profiel

Codarts beschrijft zijn profiel als volgt.

Codarts is een hogeschool die opleidt voor dans, muziek en circus arts. Codarts is bekend vanwege zijn sterke profiel in de moderne dans en het brede aanbod van opleidingen in de muziek met de unieke opleiding Wereldmuziek. Codarts is een internationale hogeschool met een duidelijke inbedding in Rotterdam met educatie en community arts. Codarts heeft een sterke relatie met podia en gezelschappen. Avontuur en ambachtelijkheid zijn belangrijke kernwaarden.

Codarts en HdK zijn voor een belangrijk gedeelte complementair wat betreft opleidingen en cultuur, wat mogelijkheden biedt voor nieuwe dwarsverbanden. Zij willen elkaar versterken als internationaal georiënteerde hogescholen en zetten zich ervoor in om de komende jaren tot de top van de internationale kunstvakopleidingen te (blijven) behoren. Samenwerken en het aanbrengen van focus en massa zouden meerwaarde voor de student én het werkveld moeten meebrengen. Fusie wordt dan ook gezien als een uitwerking van de voorstellen van de Commissie Toekomstbestendig Hoger Onderwijs Stelsel (Commissie Veerman) en de Commissie Dijkgraaf voor een Sectorplan hbo Kunstonderwijs "Focus op Toptalent". Uniek voor de gefuseerde instelling zal zijn dat ze opleidingen aanbiedt voor jong talent vanaf vijf jaar, binnenschools en buitenschools. Dit loopt door tot bachelor- en masteropleidingen. Ook zijn er promotietrajecten mogelijk. Overigens blijft in de nieuwe situatie met circa drieduizend studenten nog steeds sprake

van kleinschalig onderwijs. In het kader van de capaciteitsreductie uit het Sectorplan hbo Kunstonderwijs bij de bacheloropleidingen gaan Codarts en HdK meer samenhang brengen in de gemeenschappelijke opleidingen klassieke muziek, jazz en dans.

De commissie heeft het voorstel beoordeeld aan de hand van de criteria:

- ambitieniveau en realiteitsgehalte;
- aansluiting bij nagestreefde ontwikkelingen op stelselniveau: zwaartepuntvorming en differentiatie;
- uitvoerbaarheid.

De commissie beoordeelt het voorstel als volgt.

Ambitie

De commissie constateert met betrekking tot *onderwijskwaliteit en studiesucces* dat het voorstel streefwaarden bevat voor de verplichte indicatoren. Codarts streeft bij het bachelorrendement een stijging na met 7% tot 75%. De uitval van studenten na het eerste jaar blijft daarbij stabiel op 23 à 24%. Door de fusie kan switch tussen studierichtingen iets toenemen, maar Codarts verwacht dat deze indicator zeer laag en vrijwel stabiel blijft (circa 1%). Het aandeel van docenten met mastergraad of hoger zou licht moeten stijgen. Aan de norm voor onderwijsintensiteit is nu reeds ruimschoots voldaan. De relatief lage indirecte kosten zullen licht toenemen. De commissie concludeert dat het voorstel goede voornemens bevat ten aanzien van onderwijskwaliteit en studiesucces.

De commissie constateert met betrekking tot de ontwikkeling van het *onderwijsaanbod* dat het samengaan van beide instellingen tot een kleine reductie van het aantal opleidingen zou kunnen leiden. Op het gebied van muziek komt er één interfaculteit voor docent en educatie en daarnaast vindt integratie plaats van het aanbod in de klassieke afdelingen. Voor studenten heeft dit geen negatieve gevolgen, maar biedt het juist meer keuzemogelijkheden. Bij de capaciteitsreductie in de bacheloropleidingen, voortvloeiend uit het Sectorplan hbo Kunstonderwijs en de Houtskoolschets, is hogere kwaliteit door scherpe selectie en verbeterd onderwijsaanbod het uitgangspunt. De commissie concludeert dat het voorstel krachtige voornemens bevat met betrekking tot het onderwijsaanbod.

De commissie constateert met betrekking tot *onderzoek en valorisatie* dat een belangrijke kern ligt in de sinds 2001 aan de HdK bestaande doctoraatstrajecten 'docARTES' (muziek) en 'PhDArts' (beeldende kunst en vormgeving). Het promotierecht voor deze trajecten ligt bij de Universiteit Leiden. De ambitie van beide instellingen is om dit uit te bouwen tot een landelijke voorziening voor onderzoek in de kunsten, die een structuur biedt voor PhD-trajecten. Wat betreft valorisatie zijn er jaarlijks vele evenementen met talrijke bezoekersaantallen waaraan externe partners deelnemen. Daar worden recensies over geschreven en externe partijen dragen bij in de vorm van het beschikbaar stellen van faciliteiten. Omdat het werkterrein specifiek is en internationaal, wil Codarts met een aantal internationaal vergelijkbare instellingen een benchmark gaan definiëren. Enerzijds om tot een ontwerp te komen van het begrip 'valorisatie in de kunsten', anderzijds om vergelijkingsmateriaal te gaan opbouwen. Hoewel ondernemerschap op tal van plekken in het curriculum wordt aangeboden, wil Codarts (samen met HdK) ondernemerschap nog steviger verankeren in het onderwijsaanbod. Dit zal gebeuren door herijking aan nieuwe landelijke profielen, het opzetten van een Career Development Office (CDO) en het uitbouwen van coproducties. De commissie concludeert dat het voorstel goede voornemens bevat ten aanzien van onderzoek en valorisatie.

Gegeven bovenstaande conclusies met betrekking tot onderwijskwaliteit en studiesucces, het onderwijsaanbod, onderzoek en valorisatie, alles afwegende, beoordeelt de commissie het instellingsvoorstel als ambitieus, en realiseerbaar.

Aansluiting

De commissie wijst met betrekking tot *zwaartepuntvorming* opnieuw op de voorgenomen fusie tussen Codarts en HdK, die een goede uitwerking van het Sectorplan hbo Kunstonderwijs vormt. Een positieve uitkomst van nog lopende gesprekken met ArtEZ over overdracht van de opleiding danstherapie van Codarts zou de zwaartepuntvorming verder kunnen versterken. De commissie constateert dat in het voorstel gerefereerd wordt aan de Human Capital Agenda (HCA) van de topsector Creatieve Industrie. De onderwerpen van deze HCA staan ook in het Sectorplan hbo Kunstonderwijs centraal. De commissie mist wel een concrete duiding van de wijze waarop de aansluiting op de topsector en de HCA zal worden gerealiseerd. De commissie concludeert dat Codarts goed beleid voert ten aanzien van zwaartepuntvorming.

De aanvraag van Codarts en HdK voor het Centre of Expertise 'Onderzoek in relatie tot de kunsten' is door de commissie beoordeeld voor eventuele financiering vanuit het selectieve budget. Het Centre beoogt aan te sluiten bij de topsector Creatieve Industrie en moet een bijdrage gaan leveren aan vernieuwing in het kunstonderwijs voor bachelor- en masteropleidingen. De commissie beoordeelt het voorstel als onvoldoende (zie bijlage 3 voor haar motivatie).

De commissie constateert met betrekking tot *onderwijsdifferentiatie* dat -zoals in alle kunstvakopleidingen- individuele differentiatie, ten gevolge van het kleinschalige onderwijs, een belangrijk begrip van dit concept is. Tevens zijn Codarts en HdK internationaal georiënteerd. Zo heeft HdK van de Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie (NVAO) het bijzonder kenmerk internationalisering verkregen, zowel met betrekking tot het programma als wat betreft docenten en studenten. Daarnaast bieden Codarts en HdK nieuwe driejarige honoursprogramma's voor zeer talentvolle studenten in de bachelorfase. Ook bieden zij zowel in Rotterdam als Den Haag specifieke masteropleidingen aan. De commissie concludeert dat Codarts goed beleid voert ten aanzien van onderwijsdifferentiatie.

Gegeven bovenstaande conclusies, alles afwegende, oordeelt de commissie dat Codarts met zijn voorstel sterk inzet op zwaartepuntvorming en onderwijsdifferentiatie.

Uitvoerbaarheid

De commissie constateert dat genoemde maatregelen als selectie aan de poort, kleinschalig onderwijs, bindend studieadvies, docenten vanuit de beroepspraktijk en openbare eindexamens met externe deskundigen voor de uitvoerbaarheid van het voorstel belangrijke en reeds bestaande instrumenten zijn. De commissie constateert met het oog op zwaartepuntvorming dat er een helder tijdschema ligt voor de implementatie van de samenwerking. Bovendien geeft het voorstel aan dat de fusiepartners bereid zijn tot een herschikking van 2 à 3% uit de eigen middelen om te kunnen investeren in nieuwe ontwikkelingen. Hoe in dit kader het personeelsbeleid een rol speelt of zou moeten spelen, hebben de beide instellingen in de stukken niet uiteengezet. De inzet van het World Music & Dance Centre (WMDC) wordt in de stukken gepresenteerd als een voorbeeld van de uitvoering van vernieuwingen. Het WMDC is, naast een concertpodium, een bedrijfsverzamelgebouw voor organisaties op het gebied van wereldmuziek en community arts. De commissie constateert voor onderwijsdifferentiatie dat ook hier het reeds traditioneel bestaande instrument van selectie van instroom een rol speelt. De HdK kan bogen op een unieke samenwerking met de Universiteit Leiden in docARTES en PhDArts.

De commissie beoordeelt het instellingsvoorstel als uitvoerbaar.

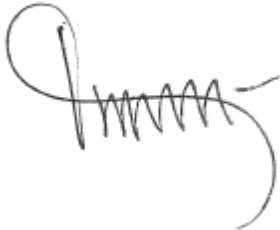
Advies aan de staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap

Op grond van de beoordeling van het voorstel van Codarts Rotterdam aan de hand van de drie criteria (ambitieniveau en realiteitsgehalte; aansluiting bij de gewenste ontwikkelingen op stelselniveau, uitvoerbaarheid), daarbij rekening houdend met de

wegingsfactoren zoals beschreven in paragraaf 3 van het beoordelingskader, komt de commissie tot het volgende advies aan de staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap:

1. De commissie beoordeelt het ambitieniveau en realiteitsgehalte alsmede de aansluiting op de gewenste stelselontwikkeling van het voorstel voor de voorwaardelijke financiering van Codarts Rotterdam als toereikend. In bijlage 1 zijn de nulmeting en de streefcijfers voor de indicatoren onderwijskwaliteit en studiesucces opgenomen.
2. Gezien de oordelen op de drie criteria ten aanzien van onderwijs, onderzoek en valorisatie komt de commissie tot de conclusie dat Codarts Rotterdam in aanmerking dient te komen voor middelen uit het selectief budget. De commissie plaatst het voorstel van Codarts Rotterdam in de categorie 'zeer goed'. In bijlage 2 zijn de scores opgenomen.

Namens de Reviewcommissie Hoger Onderwijs en Onderzoek,

A handwritten signature in black ink, consisting of a large initial 'F' followed by several loops and a long horizontal stroke.

prof. dr. F.A. van Vught, voorzitter

Bijlage 1a: Verplichte indicatoren onderwijskwaliteit en studiesucces

	nulmeting	ambitie 2015
(HBO1) Studiesucces: Uitval	24,7 %	24,2 %
(HBO2) Studiesucces: Switch	0,8 %	0,8 %
(HBO3) Studiesucces: Bachelorrendement	69,2 %	76,3 %
(HBO4) Kwaliteit /excellentie: Studentenoordeel over de opleiding in het algemeen	3,7	3,7
(HBO5) Maatregelen: Docentkwaliteit	27 %	30 %
(HBO6) Maatregelen: Onderwijsintensiteit	0 %	0 %
(HBO7) Maatregelen: Indirecte kosten	2,8	2,8

Bijlage 1b: Gebruikte definities verplichte indicatoren onderwijskwaliteit en studiesucces

In deze bijlage geeft de commissie aan of uw instelling de RCHOO definitie en nadere omschrijving heeft gebruikt en waar een eventuele andere invulling van de nadere omschrijving en gebruikte methode en databron staat beschreven. Onder 'pag nulmeting' en 'pag ambitie' wordt aangegeven waar een omschrijving in het voorstel is gevonden.

Een uitgebreide versie van dit overzicht ontvangt u van het Ministerie van OCW.

Indicator	Definitie
(HBO1) Studiesucces: Uitval	<p>Het aandeel van het totaal aantal voltijd bachelorstudenten (eerstejaars HO) dat na één jaar niet meer bij dezelfde instelling in het hoger onderwijs staat ingeschreven.</p> <p>Definitie RCHOO. Zie ook brief U12.0622/CvB's</p> <p>pag nulmeting: <input type="text" value="36; brief"/> pag ambitie: <input type="text" value="brief"/></p>
(HBO2) Studiesucces: Switch	<p>Het aandeel van het totaal aantal voltijds bachelorstudenten (eerstejaars HO) dat na 1 jaar studie staat ingeschreven bij een andere studie bij dezelfde instelling</p> <p>Definitie RCHOO. Zie ook brief U12.0622/CvB's</p> <p>pag nulmeting: <input type="text" value="brief"/> pag ambitie: <input type="text" value="brief"/></p>
(HBO3) Studiesucces: Bachelorrendement	<p>Het aandeel van de voltijd bachelorstudenten die zich na het eerste studiejaar opnieuw bij dezelfde instelling inschrijven (herinschrijvers) dat in de nominale studietijd + één jaar (C+1) bij dezelfde instelling het bachelorsdiploma behaalt</p> <p>Definitie RCHOO. Zie ook brief U12.0622/CvB's</p> <p>pag nulmeting: <input type="text" value="36; brief"/> pag ambitie: <input type="text" value="36; brief"/></p>
(HBO4) Kwaliteit /excellentie: Studentenoordeel over de opleiding in het algemeen	<p>Studentenoordeel over de opleiding in het algemeen</p> <p>Definitie RCHOO. Gemiddelde NSE studenttevredenheidsscore op 5-puntsschaal.</p> <p>pag nulmeting: <input type="text" value="37"/> pag ambitie: <input type="text" value="brief"/></p>
(HBO5) Maatregelen: Docentkwaliteit	<p>Het aandeel van de docenten (OP) met een master/ PhD in het totaal aantal docenten (OP)</p> <p>Definitie RCHOO. Zie ook brief U12.0622/CvB's</p> <p>pag nulmeting: <input type="text" value="38; brief"/> pag ambitie: <input type="text" value="38; brief"/></p>

Indicator	Definitie
(HBO6) Maatregelen: Onderwijsintensiteit	<p data-bbox="836 280 1310 353">Het aandeel van de voltijd bacheloropleidingen met minder dan 12 geprogrammeerde contacturen (klokeer/week) in het eerste jaar.</p> <p data-bbox="836 383 1251 405">Definitie RCHOO. Zie ook brief U12.0622/CvB's</p> <p data-bbox="836 434 1310 456">pag nulmeting: <input data-bbox="983 434 1054 456" type="text" value="39"/> pag ambitie: <input data-bbox="1214 434 1310 456" type="text" value="39"/></p>
(HBO7) Maatregelen: Indirecte kosten	<p data-bbox="836 495 1310 517">De ratio OP+OOP/AOP+CvB (fte)</p> <p data-bbox="836 546 1251 568">Definitie RCHOO. Zie ook brief U12. 0904/CvB's</p> <p data-bbox="836 598 1310 642">pag nulmeting: <input data-bbox="983 598 1054 642" type="text" value="brief 4 sept"/> pag ambitie: <input data-bbox="1214 598 1310 642" type="text" value="brief 4 sept"/></p>

Bijlage 2: Scores bij de beoordeling van het voorstel van Codarts Rotterdam

Score aan de hand van paragraaf 3 van het beoordelingskader (brief staatssecretaris van OCW 7 maart 2012):

Ambitieniveau en realiteitsgehalte	4
Aansluiting bij gewenste ontwikkelingen op stelselniveau	4

Conclusie: het voorstel is toereikend voor de voorwaardelijke financiering.

Ten behoeve van de toekenning van het selectieve budget telt het tweede criterium dubbel:

Ambitieniveau en realiteitsgehalte	4
Aansluiting bij gewenste ontwikkelingen op stelselniveau	$2 \times 4 = 8$
Uitvoerbaarheid	4
Totaalscore	16

De staatssecretaris van OCW (brief 26 april 2012) heeft de volgende indeling vastgesteld voor de toekenning van de middelen uit het Selectieve Budget (SB):

4 – 11 punten	:	onvoldoende voorstellen
12 – 14 punten	:	goede voorstellen
15 – 17 punten	:	zeer goede voorstellen
18 – 20 punten	:	excellente voorstellen

Conclusie: het voorstel valt in de categorie 'zeer goed'.

De commissie beoordeelt het voorstel voor het aangevraagde Centre of Expertise 'Onderzoek in relatie tot de kunsten' als onvoldoende.

Bijlage 3: Centre of Expertise

De aanvraag voor het Centre of Expertise Onderzoek in relatie tot de kunsten is door de commissie beoordeeld voor eventuele financiering vanuit het selectieve budget. Het Centre is aangevraagd door Codarts en HdK. Het beoogt aan te sluiten bij de topsector Creatieve Industrie en moet een bijdrage gaan leveren aan vernieuwing in het kunstonderwijs voor bachelor- en masteropleidingen.

De commissie heeft (conform het *besluit experiment prestatiebekostiging HO*) beoordeeld of het met de aanvraag beoogde Centre of Expertise aan de volgende twee voorwaarden voldoet: (1) Het Centre past in het profiel van de instelling(en); het gaat om integrale zwaartepuntvorming rond onderwijs en onderzoek, gebaseerd op de (economische) zwaartepunten in de regio. (2) Er is sprake van cofinanciering en publiek-private samenwerking (bij zorg en onderwijs is cofinanciering geen harde voorwaarde, maar wel een pre). Een deel van de uitwerking (zoals de begroting) kan in 2013 plaatsvinden, zolang het voorstel aannemelijk maakt dat in dat jaar aan de voorwaarden kan worden voldaan. In dit licht komt de commissie ten aanzien van de twee voorwaarden tot de volgende conclusies.

De focus van het Centre wordt gelegd op een aantal specifieke onderzoeksdomeinen (music in a global context, nieuwe media & cultural industries, educatie en community arts en excellence and well being) die volgens de commissie voldoende aansluiten bij het profiel van de instellingen. Uit het voorstel voor het Centre blijkt echter dat het onvoldoende gericht is op een duidelijk regionaal zwaartepunt. Het voorstel maakt bovendien onvoldoende concreet op welke wijze sprake zal zijn van integrale zwaartepuntvorming rond onderwijs en onderzoek. De commissie concludeert dat het voorstel voor het Centre of Expertise onvoldoende aannemelijk maakt dat aan de eerste voorwaarde kan worden voldaan.

In het voorstel wordt gesproken over samenwerking in een gezamenlijk netwerk van podia, gezelschappen en andere instellingen uit de creatieve industrie. Dit wordt echter niet nader gespecificeerd. Daarnaast is het onduidelijk hoe de cofinanciering vormgegeven gaat worden. Er wordt geen inzicht gegeven in de wijze waarop deze in 2013 verwezenlijkt kan zijn. De commissie concludeert dat het voorstel voor het Centre of Expertise onvoldoende aannemelijk maakt dat aan de tweede voorwaarde kan worden voldaan.

Gezien bovenstaande conclusies beoordeelt de commissie het voorstel voor het beoogde Centre of Expertise als onvoldoende.